

Streszczenie

Analizując dane statystyczne dotyczące spożycia napojów alkoholowych w ostatnich kilkudziesięciu latach na ziemiach polskich należy zauważyć, że w zależności od panujących w danym okresie historycznym warunków społeczno-gospodarczych różnie kształtował się poziom konsumpcji alkoholu. W Polsce na przestrzeni lat 2002-2018 nastąpił blisko dwukrotny wzrost spożycia napojów alkoholowych z 6,5 litra do 11,7 litra czystego alkoholu w przeliczeniu na jednego dorosłego mieszkańca. Pod względem całkowitej wielkości konsumpcji alkoholu plasujemy się w Europejskiej czołówce. Zmiany te wywołały epidemię chorób alkoholowych, które stały się jednym z głównych czynników kształtujących długość życia w Polsce. Z powodu chorób i urazów spowodowanych spożyciem alkoholu średnia długość życia w Polsce się obniża. Z szacunków przeprowadzonych w 52 krajach członkowskich OECD (OECD - *Organisation for Economic Co-operation and Development*) wynika, że do roku 2050 przeciętna długość życia w Polsce zmniejszy się o 1,6 lat. O szkodliwości spożycia alkoholu, a co za tym idzie, o ich skutkach zdrowotnych i społecznych decyduje nie tylko ilość wypijanego alkoholu, ale również szereg czynników wynikających ze struktury spożywanych napojów alkoholowych i ich modeli konsumpcji. Czynniki wpływające na szkodliwą konsumpcję alkoholu według WHO obejmują szereg aspektów: ilość wypijanego alkoholu, częstotliwość picia, wzorce picia - okazjonalne, regularne, upijanie się (HED – heavy episodic drinking), kontekst społeczny zwłaszcza jeśli ma on wpływ na zwiększenie zagrożeń dla życia publicznego.

Doktorant w swej dysertacji podjął się trzech celów badawczych: 1. Omówienie wpływu spożycia alkoholu na sytuację demograficzną, zdrowotną i społeczną w populacji polskiej. 2. Ocena zachowań alkoholowych oraz częstości spożywania alkoholu wśród mieszkańców gminy Kępno. 3. Analiza socjodemograficzna wzorców spożycia alkoholu w badaniu kohortowym PURE Polska i ich związku z występowaniem chorób niezakaźnych (cukrzyca, nadciśnienia tętniczego, chorób układu krążenia oraz wybranych chorób wątroby).

Słowa kluczowe: spożycie alkoholu, demografia, stan zdrowia populacji, dobrostan społeczny, śmiertelność